

Domaćinstva i mala i srednja privreda će u naredne tri godine Crnogorskom elektrodistributivnom sistemu i Crnogorskom elektroprenosnom sistemu kroz račune za struju platiti čak 32,8 miliona eura za tehničke gubitke u mreži, što znači da je Regulatorna agencija za energetiku nastavila da energetskim kompanijama odobrava enormne prihode po tom osnovu, pokazuje analiza MANS-a.

Nova cijena struje primjenjuje se od 1. januara ove godine, a utvrđena je za trogodišnji regulatorni period.

RAE je za tri godine CEDIS-u po osnovu pokrivanja gubitaka odobrila 22,8 miliona eura, što je čak 10 odsto ukupno odobrenog prihoda toj kompaniji koji iznosi 229 miliona. I prethodnih godina RAE je za gubitke prosječno odobrivala 10 odsto od ukupnog prihoda, a od ove prakse očigledno nije odustala ni sada i uporno „nagrađuje“ energetske kompanije, iako one ne ulažu dovoljno u modernizaciju mreže.

Osim CEDIS-u, domaćinstva i mala i srednja privreda će platiti i dodatnih 10 miliona eura CGES-u za gubitke koji nastaju u prenosnoj mreži, što daje ukupnu sumu od 32,8 miliona za tri godine, koliko će samo po tom osnovu energetske kompanije prihodovati od kupaca kroz naplatu računa za struju.

RAE je u distributivnoj mreži na teret kupaca odobrila stopu gubitaka od 8,43 odsto, koja je utvrđena studijom Univerziteta Crne Gore. Međutim, utvrđena stopa odnosi se na 2014. godinu i upravo to pokazuje paradoksalnost pojedinih pravila za obračun cijene struje, jer će kupci u 2017. plaćati gubitke po stopi koja je stara pune tri godine, iako je ona u protekle dvije godine moguće i niža.

Dozvoljena stopa gubitaka u prenosnoj mreži je 3,73 odsto, a nju je utvrdio Elektroenergetski koordinacioni centar iz Beograda u studiji koju je izradio za potrebe CGES-a. Pri tome je indikativno da se u revizionim izvještajima CGES-a navodi da ta kompanija ima kapital baš u Elektroenergetskom koordinacionom centru iz Beograda, pa se postavlja pitanje konflikta interesa i koliko je RAE o njemu vodila računa.

RAE je ne samo odobrila ogromnu stopu gubitaka, već je omogućila i skuplju cijenu struje za pokrivanje tih gubitaka i za naredne tri godine utvrdila je u iznosu od nepunih 38 eura po megavatu. Naime, RAE je prilikom obračuna koristila cijenu fjučers ugovora sa mađarske berze električne energije iz septembra 2016. godine, ali tako što je računala dvije trećine prosjeka fjučersa za takozvanu band energiju i jednu trećinu prosjeka fjučersa za pik energiju.

S obzirom da je pik energija značajno skuplja od band energije, jasno je da je na ovaj način RAE direktno uticala da odobrena cijena struje za pokrivanje gubitaka bude veća. Tako su kupci oštećeni dvostruko - ne samo da i dalje plaćaju ogromnu stopu tehničkih gubitaka, već

plaćaju i znatno skuplju struju za njihovo pokrivanje.

Visok nivo gubitaka u mreži godinama predstavlja ogroman problem, a uvođenje strateškog partnera A2A u Elektroprivredu Crne Gore svojevremeno je pravdano potrebom modernizacije distributivne mreže. Ipak, građani zbog gubitaka i dalje plaćaju značajne iznose na svojim računima za struju, dok se novac koji se može uložiti u infrastrukturu dominantno drži u privatnim bankama.

Za to vrijeme RAE nastavlja da „pumpa“ prihode energetske kompanije na teret kupaca, umjesto da ih kazni smanjenjem tog prihoda. Regulator na ovaj način „stimuliše“ kompanije da ne ulažu u modernizaciju, jer one unaprijed znaju da će im biti odobreni veliki i nezasluženi prihodi za pokrivanje gubitaka u mreži.

Prema poslednjim zvaničnim podacima, stvarna stopa gubitaka u distributivnoj mreži je na kraju 2015. godine iznosila čak 17,07 odsto.

izvor: mans.co.me